

Bestaande regels bieden volop ruimte om mensen met een uitkering aan werk te helpen

Werk is nog steeds de beste manier om mensen bij de samenleving te betrekken

Joyce Sylvester

Arbeid is de manier voor een actieve deelname aan de samenleving, maar de gedachte dat dit voor iedereen is weggelegd, zou zijn achterhaald. Dat is de stelling van Kim Putters, directeur van het Sociaal en Cultureel Planbureau, in zijn column in het FD van woensdag 8 oktober. Het gebrek aan inkomenszekerheid zou in ons land een voedingsbodem zijn voor onbezorgen en conflict, aldus Putters. Het was er even van volledige werkgelegenheid via betaalbaar arbeid biedt daarvoor geen hem niet de oplossing voor.

Er zijn volgens mij echter nog wel degelijk kansen om meer mensen bij de samenleving te betrekken dan dat nu het geval is. Dat kan betaald starten, maar wel degelijk in een betaalde baan eindigen. Onderzoek van McKinsey (2008) of FY (2011) spreken van 1 à 2 miljoen mensen die met een plan rondlopen om voor zichzelf te beginnen vanuit de eigen kwaliteiten. Het zijn vooral vrouwen, afgesuïcideerden en schoolverlaters, huismannen, huisvrouwen en allochtonen. Dit onbenut talent kan op ten minste drie manieren weer aan de slag gaan en bij de samenleving worden betrokken.

Ten eerste zijn de afgelopen jaren veel mensen door de economische

crisis in financiële problemen en vaak ook in de bijstand terechtgekomen. De meesten van hen willen direct weer aan de slag met 'meedoen' als voornaamste drijfveer. De Ebz-regeling (Besluit bijstandverlening zelfstandigen) en ondersteuningsprogramma's zijn gericht op het vinden van een volledige baan of het opzetten van een bedrijf dat inkomsten oplevert. Gedragingen moeten een ondernemingsplan schrijven en begeleiding, training en financiering op maat maken dat mogelijk. Deze aanpak is redelijk succesvol. Ruim 60% van de starters uit de bijstand bestaat nog na drie jaar en deze regelgeving verdient dus meer aandacht, zodat jaarlijks meer mensen uit de bijstand stromen en weer aan het werk kunnen.

Ten tweede zijn er in Nederland veel ondernemende mensen die informeel opereren en graag een stap willen zetten naar een formele manier van werken. Voorbeelden zijn de illegale taxi, de kapstier die vanuit huis opereert, de buurt als kinderopvang of de kook die bij anderen aan huis kookt. Het is onbekend hoeveel mensen er op dit moment werken in dit zogeheten 'grijze circuit', maar schat-

Wie met een uitkering als brandweervrijwilliger aan de slag wil, stuit op obstakels in regelgeving

tingen lopen uiteen van 3% tot 10% van de werkdade bevolding. Fraudulent met uitkeringen is onacceptabel, daar zal iedereen het spid mee eens zijn en het is een uitdaging om ondernemende mensen vanuit een uitkering (weer) formeel bij de samenleving te betrekken.

Ten derde zijn er mensen met een uitkering die weer lange de weg van re-integratie aan de slag zouden willen, bij voorbeeld bij de 'vrijwillige' brandweer in hun gemeente. In Nederland zijn ongeveer 27.000 brandweermannen en -vrouwen actief. Een klein deel hiervan (circa 4500) werkt in beroepsdienst, de rest werkt als vrijwilliger. Beroepsbrandweermannen zijn vooral in de grotere steden te vinden. Vrijwilligers zijn zeker geen 'sawatteus-brandweerdiensten'. Hun opleiding is precies hetzelfde als die van beroepsbrandweermannen. Het enige verschil is dat zij geen draagstuk hebben aan hun brandweerwerk. Zij hebben een 'gewone' baan en kunnen in geval van nood oproepen worden.

Aan brandweervrijwilligers is in kleinere gemeenten vaak een groot tekort. In Naarden is dit het geval en we werken er met name en macht aan om vrijwilligers te vinden die bij de brandweer aan de slag willen. Als we daar niet op tijd in slagen, ontstaan er op den duur risico's op het gebied van veiligheid. In Naarden hebben zich mensen gemeld die vrijwillig voor de brandweer willen werken. Ze hebben echter ook een uitkering. Voor

wie een uitkering heeft en als brandweervrijwilliger aan de slag wil, vormen bestaande regelingen een obstakel.

Of de uitkering wordt geheel of gedeeltelijk stopgezet of men gaat aan de slag als vrijwilliger. Voor tussenvormen is geen ruimte, zo wordt er gezegd.

Toch zijn er bij nadere bestudering wel degelijk mogelijkheden binnen de huidige wet- en regelgeving. Met name voor werkzaamheden buiten de feitelijke hulpverlening en brandbestrijding zijn er voldoende mogelijkheden om werkervaring op te doen. Voorbeelden hiervan zijn het geven van voorlichting op scholen en eenvoudige preventieve werkzaamheden zoals het ophangen van brandmelders en het controleren van brandkranen.

Er liggen enorme kansen om meer mensen aan het werk te helpen en bij de samenleving te betrekken. Deze kansen kunnen deels worden benut binnen de bestaande wet- en regelgeving. Om meer mensen aan het werk te helpen is het nodig meer kennis en ervaring op te doen. Gemeenten en instancies die dicht bij de mensen staan, doen er goed aan deze kennis en ervaring met elkaar uit te wisselen, met als doel meer mensen binnen de huidige regelingen aan werk te helpen.

Dr. Joyce Sylvester is burgemeester van Naarden en lid van de Eerste Kamer voor de PvdA.